

GELİŞİM DÖNEMLERİ

- ✦ 0-3 Yaş Gelişim Dönemi
- ✦ 3-6 Yaş Gelişim Dönemi
- ✦ 6-11Yaş Gelişim Dönemi(İlkokul Çağı)
- ✦ 11-14 Yaş Gelişim Dönemi(İlk Gençlik Çağı)

0-3 YAŞ DÖNEMİ GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

- ✦ Yeni doğan bebeğin gelişimi ilk bir yılda çok hızlı olmaktadır.
- ✦ Bu dönemin en önemli karakteristiği bebeğin yetişkinin yardımı olmadan yaşamını sürdürememesidir.
- ✦ Fiziksel ihtiyaçlarının karşılanması için doğuştan getirdiği bazı reflekslere sahiptirler.

✦ İlk yilda bebeğin uyku,
beslenme, temizlik ,
şefkat ,ihtiyacının düzenli ve
yeterli karşılanması önemlidir.

✦ Bu dönemde çocuğu koruma dűşüncesıyla çok müdahale etmek, durdurmak, dokunmasına, becerilerini denemesine fırsat vermemek ve engelleyici olmak hem çocuğun kendine güvenmesine olumsuz etki eder hem de becerileri gelişemez ve bu nedenle de bağımlı hissetme olasılığı artar.

- Bu dönemde çocuğun huzurlu ve mutlu olduğunun en önemli göstergesi kendisine yanaşan yetişkinlerle iletişime girmesi ve onlarla tedirgin olmadan oynayabilmesidir.

- Çocuklar bir şey istediklerini belirtmek için ağlar. Olumsuz tavırlarına ceza verildiğinde veya ağladıkları zaman isteklerine cevap verildiğinde bu ileriki yıllarda da sürececek inatçılık ve tutturmacılık özelliklerini geliştirmelerine neden olabilir.

✦ 3 yaş civarındaki çocuklar artık kendi öz bakımlarını karşılayabilecek bir çok beceriye sahiptirler(yemek yemek, giyinmek soyunmak, temizlik gibi).

✦ Kendilerine söylenenleri anlayabilirler.

- ✦ İsteklerini belirtecek ve sosyal ilişki kurabilecek dil gelişimi düzeyine sahiptirler.
- ✦ Çocuk sosyal bir grubun parçası olmaya hazır bir yaştadır.

3-6 YAŞ DÖNEMİ GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

✦ El becerileri oldukça gelişmiştir.
Kalem kullanmaya, çizgiler çizmeye
başlarlar.

✦ Dış dünyaya ve olgulara ilişkin sorular
sorarlar , çok meraklıdırlar.

✦ Sosyal anlamda çok gelişmişler.
Başka çocuklarla bir arada
olmaktan keyif duyarlar.

✦ Ben merkezlik daha da azalmış
olduğu için grup oyunlarında daha
az sorun yaşarlar.

✦ Özellikle bu dönemde çocuk çevresindeki yetişkinlerin sorun çözüme biçimlerini taklit eder.

Anne-babaların özellikle bu dönemde çocuğun sosyal yönünü geliştirecek bir tavır içinde olmaları önemlidir.

◆ Zihinsel gelişimi için çocukların sorularına uygun ve doğru yanıtlar bulunması, öğrenme isteklerinin kırılmaması açısından önem taşır.

◆ Bu dönem çocuklar çok hareketlenirler.

Kazaların en fazla rastlandığı yaş 4 yaş civarındır.

İLKOKUL
(İlköğretim I.Kademe)
DÖNEMİ: 6-11 yaşlar
arası

✦ Çocuğun aile yuvasından çıkıp dış dünyaya açıldığı toplumsal çevreye iyice karıştığı çağdır.

✦ Cinsel kimliklerini kazanır, bağımlılığı azalır. Konuşma yeteneği, söz dağarcığı çok gelişmiştir.

6-12 yaş çocuklarının gelişim dönemi özelliklerine genel olarak baktığımızda;

Beden, hareket ve dil gelişiminin hızlandığını,

✦ Mantıksal düşünme, sayı, zaman, mekan, boyut, hacim, uzaklık kavramlarının yerleştiğini,

✦ Daha önceleri anne ve babayla kurulan özdeşime, öğretmen ve arkadaşların eklendiğini,

- ✦ Aileden kazandığı değerlerin yanında kendisinin de kendi yargılarını oluşturmaya başladığını,
- ✦ Eleřtirel dűřüncenin arttıđını gözlemleyebiliriz.

✦ Oyun sokağa kaymıştır, arkadaşlarıyla oynamayı, kurallı oynamayı ve övünmeyi severler. Oyun çocuğu gibi canlı ve hareketlidir. Evde pahalı oyuncaklarla oynamak yerine toz içinde yırtık top peşinde koşmayı tercih eder.

Özellikle erkek öğrenciler arasında gruplar kurulur. Filmlerden özenip yalandan kavgaya tutuşurlar.

- Alay etme ve sivrilmek hoşlarına gider.
- Başkalarının eksik, kendilerinin güçlü yanlarını ortaya çıkarırlar.
- Vurdulu-kırdılı, Macera filmlerine, çizgi romanlara merak sararlar. Kartpostal biriktirme, sakız ve yiyecek ambalajlarından çıkan resimleri biriktirme bu yaşlarda başlar.

- Kız ve erkekler ayrı ayrı gruplaşırlar. Erkekler kızları sulu gözlü, şımarık, kızlarda erkekleri kaba, terbiyesiz bulurlar. 2. 3. sınıflarda erkek öğrenci kızlarla yan yana oturmak istemez. Buna karşılık erkek öğrenciler kızları kızdırır, eşyalarını kaçıırır ve bunu yapmaktan hoşlanırlar.

- Bu çağda kuruntu ve saplantı sık görülür.
- Evden dışarı çıkmıştır. Evden dışarı çıkmamış çocuk okula gitmek istemez, "karnım ağrıyor" der, bahane eder.

- Anne- babadan bir süre ayrı kalmış, bir yakınını kaybetmiş, deprem, sel, yangın gibi afetle karşılaşmış çocuklar uğradıkları travma neticesinde okula korkarak gitmeye başlar.Sürekli evi düşünen bu çocuklar okuma ve öğrenmeye kendini veremez.

- Okula iyi bir başlangıç, gelecek öğrenimi olumlu etkiler. Öğretmen, anne-baba yerine geçer.
- Büyüme hızını yitirmiştir. Dengeleri yerindedir. El kol becerileri artmıştır.
- Doğru ile yanlış, güzel ile çirkini, iyi ile kötüyü ayırt edebilir.

- Somut düşünceден soyut düşünceye geçiş başlar. Sayı, uzay, zaman kavramları yerleşmiştir. Hayal ile gerçeği daha kolay ayırt edebilir.

- Çocuk için öğretmen her şeyi bilen, yanılmayan insandır. Öğretmen çocuk için itici güçtür.

**İLK GENÇLİK (ERİNLİK)
DÖNEMİ VE GENEL
ÖZELLİKLERİ
(11-14 YAŞ)**

Okul dönemi ile Yetişkinlik dönemi arasında geçen uzun döneme Ergenlik dönemi denir.

Ergenlikteki en önemli değişmelerin meydana geldiği 11-14 yaşlarındaki zaman ise İlk gençlik (Erinlik) adını alır. Bu dönem İlköğretim Altıncı ve Sekizinci sınıflar arasına rastlar.

✦ Dengeli ve uyumlu öğrenci aniden değişir, yerine oldukça tedirgin, güç beğenen, çabuk tepki gösteren bir öğrenci gelir.

✦ Duyguları hızlı iniş ve çıkışlar gösterir. Çabuk sevinir, çabuk üzülür, çabuk sinirlenir.

✦ Tepkileri önceden kestirilemez.

✦ Bir yandan büyüme için sabırsızlanmakta, öbür yandan çocuksu davranışlar göstermektedir

✦ Derslere ilgisi azalır, çalışma düzeni bozulur. Buna karşılık istekleri artar.

- ✦ İlgileri de artar. Geçici heveslere kapılır. Gürültülü müziğe, süse ve giyime düşkünlüğü artar.
- ✦ Aykırı renkler seçilir.
- ✦ Bedende önemli değişikliklerin başlaması karşısında genç, şaşırır, korkuya kapılır. Diğer yandan karşı cinse gizli bir ilgi başlar.

◆ Genç kızlar, ayna karşısında saatler geçirir. Bir sivilceyle gün boyu uğraşır, kaygılanır.

◆ Genç erkekler, sürekli saçıyla uğraşır.

◆ Kilo, uzun boy, kısa boy sorun yapılıır.

◆ Oburlaşır. Girip-çıkıp bir şeyler atıştırır

✦ Gizliliğe önem verilir.

✦ Oda duvarlarına, defter, kitap gibi özel eşyaların üzerine film yıldızlarının resimleri asılır.

✦ Arkadaşlarıyla gizli konuşurlar. Buna karşılık kardeşlerini kendinden uzak tutmaya başlar.

✦ Uzun düşler kurulur, günlükler tutulur, şiirler karalanır.

✦ Kendisine ait yazıların okunmasına, eşyalarının karıştırılmasına şiddetli tepki gösterirler.

✦ Toplumsal olaylara ilgi artar. Kulaktan dolma, ödünç alınmış fikirler savunulur, büyüklerle tartışmaya girer.

✦ Evdeki kuralların çokluğundan ve sıkılığından yakınır, onları gereksiz bulur.

✦ Evde durmak istemez, dönüş saatine aldırılmaz.

✦ Büyükleriyle tartışmaya girer, onlarla zıtlaşabilir.

✦ Aile içi iletişimi güçlü olmayan evlerde genç, anne-babadan uzaklaşmaya başlayabilir.

✦ Bireyin benimseyeceği dünya görüşünün temelleri ilk gençlik döneminde atılır. Bu dönemde içine girilen çevre çok önemlidir.

✦ Zararlı alışkanlıklar kazanma açısından riskli bir dönemdir.

✦ Ergenlik dönemi her gençte aynı coşkunluğu ve tedirginliği yaratmaz. Bazı gençlerde çok sakin bir ergenlik çağı yaşanırken, bazılarında çok problemlili olabilir.

